

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 9.9.2013
COM(2013) 620 final

2013/0307 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů

{SWD(2013) 321 final}

{SWD(2013) 322 final}

{SWD(2013) 323 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Invazní nepůvodní druhy jsou druhy, které jsou nejprve prostřednictvím lidské činnosti přepraveny přes ekologické bariéry ze svého přirozeného areálu a poté přežijí, rozmnoží se a rozšíří a nepříznivě ovlivňují ekologii v novém prostředí a mají závažné hospodářské a sociální důsledky. Podle odhadů se v evropském prostředí nachází více než 12 000 nepůvodních druhů a 10–15 % z nich se rozmnožilo a rozšířilo, a způsobilo tak environmentální, hospodářské a sociální škody.

Invazní nepůvodní druhy mají závažný dopad na biologickou rozmanitost. Jsou jednou z hlavních a stále významnějších příčin úbytku biologické rozmanitosti a vymírání druhů. Pokud jde o sociální a hospodářské dopady, mohou být invazní nepůvodní druhy vektory nákaz nebo přímou příčinou zdravotních obtíží (např. astmatu, dermatitidy a alergií). Abychom uvedli několik případů, mohou poškozovat infrastrukturu a rekreační zařízení, způsobovat obtíže v lesnictví nebo zemědělské ztráty. Podle odhadů vynakládá Unie na opatření proti invazním nepůvodním druhům přinejmenším 12 miliard EUR ročně a náklady na odstraňování škod stále rostou.

Ve strategii v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 se Unie zavázala, že do roku 2020 zastaví úbytek biologické rozmanitosti, a to v souladu s mezinárodními závazky, které přijaly smluvní strany Úmluvy o biologické rozmanitosti v roce 2010 v japonské Nagoji. Problém invazních nepůvodních druhů se samozřejmě netýká pouze Evropy, ale je celosvětový. Na rozdíl od některých svých obchodních partnerů Evropská unie v současné době postrádá ucelený rámec, jehož prostřednictvím by mohla čelit hrozbám, které invazní nepůvodní druhy představují.

Regulační rámec

V současnosti neexistuje rámec EU pro komplexní boj proti invazním nepůvodním druhům. Právní předpisy EU se zaměřují jen na malý počet invazních nepůvodních druhů. Na původce nákaz a organismy škodící zvířatům a rostlinám nebo produktům z nich se vztahuje systém veterinární péče (různá nařízení a směrnice) a systém rostlinolékařské péče (2000/29/ES). Nařízení o obchodu s volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami (nařízení č. 338/97) omezuje dovoz ohrožených druhů včetně dovozu sedmi invazních nepůvodních druhů. Nařízení o používání cizích a místně se nevyskytujících druhů v akvakultuře (708/2007) se zabývá uvolňováním nepůvodních druhů pro účely akvakultury. Nařízení o přípravcích na ochranu rostlin (1107/2009) a o biocidech (528/2012) se zabývají záměrným uvolňováním mikroorganismů v rámci přípravků na ochranu rostlin, respektive biocidů. Směrnice o ochraně ptáků (2009/147/ES), směrnice o ochraně přírodních stanovišť (92/43/EHS), rámcová směrnice o vodě (2000/60/ES) a rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí (2008/56/ES) vyžadují obnovení ekologických podmínek a poukazují na potřebu vzít v úvahu invazní nepůvodní druhy. Stávající činnost Unie však většinu invazních nepůvodních druhů opomíjí.

Členské státy přijímají v boji proti invazním nepůvodním druhům řadu opatření, ale takové kroky bývají převážně reakcí na určitý podnět a snaží se minimalizovat již vzniklé škody, aniž by věnovaly dostatečnou pozornost prevenci nebo zjišťování nových hrozeb a reakcím na ně. Snahy jsou roztříštěné, jednotlivé druhy jsou pokryty značně nerovnoměrně a úsilí bývá často

špatně koordinované. Invazní nepůvodní druhy neznají hranice a mohou se snadno rozšířit z jednoho členského státu do druhého. Z toho důvodu nebudou opatření na vnitrostátní úrovni postačující k tomu, aby Unii ochránila před hrozbami určitých invazních nepůvodních druhů. Kromě toho může tento roztržitý přístup vést k situaci, kdy jsou opatření v jednom členském státě oslabována tím, že sousední členské státy žádná opatření nepřijaly. Různá omezení komercializace invazních nepůvodních druhů mezi členskými státy jsou navíc vysoce neúčinná, protože druhy lze snadno přepravovat či šířit přes hranice v celé Unii. Takové různorodé zákazy navíc brání volnému oběhu zboží na vnitřním trhu a narušují rovné podmínky pro jednotlivá odvětví, která nepůvodní druhy využívají nebo s nimi obchodují.

Analýza problému

Invazní nepůvodní druhy se do Unie dostávají dvěma cestami: 1) některé nepůvodní druhy jsou žádoucí a do Unie jsou dováženy záměrně (např. jedná-li se o komerční zájmy, okrasné účely, zvířata v zájmovém chovu, biologickou kontrolu); 2) některé nepůvodní druhy se do Unie dostávají nezáměrně jako prvky znečišťující zboží (obchod s jinými komoditami), jako „stopaři“ nebo „černí pasažéři“ přepravních vektorů nebo je mohou bezděky přepravit cestující. Některé invazní nepůvodní druhy se mohou rovněž přepravovat prostřednictvím dopravní infrastruktury (např. po kanálu mezi Dunajem a Mohanem).

Invazní nepůvodní druhy ovlivňují **podniky, občany, veřejné orgány a životní prostředí**. Zejména v případě **malých podniků a mikropodniků** invazní nepůvodní druhy často ovlivňují primární výrobce, a to v odvětví zemědělství, chovu zvířat, rybolovu, akvakultury a lesnictví, a způsobují jim tak značné hospodářské škody. Invazní nepůvodní druhy také často mívají vliv na podniky zabývající se cestovním ruchem a rekreačními činnostmi, které jsou závislé na nedotčené krajině, čistých vodních útvech a zdravých ekosystémech. Pro jiné malé podniky a mikropodniky, např. obchodníky se zvířaty v zájmovém chovu a s rostlinami pro zahradnictví, jsou však invazní nepůvodní druhy přínosné, neboť tito obchodníci se zaměřují zejména na obchod s nepůvodními druhy. Invazní nepůvodní druhy mají také vliv na **společnost jako celek**, způsobují úbytek biologické rozmanitosti a oslabují schopnost ekosystémů poskytovat ekosystémové služby. Kromě toho mohou přenášet nákazy, poškozovat majetek a kulturní dědictví.

S problémy způsobenými invazními nepůvodními druhy se potýkají všechny členské státy. Některými invazními nepůvodními druhy je zasažena většina členských států, jiné představují problém pouze v určitých regionech nebo za určitých ekologických nebo klimatických podmínek. Všechny členské státy však invazní nepůvodní druhy na svém území mají. Dopady invazních nepůvodních druhů se týkají celé Unie a budou jimi ve stejné míře zasaženy všechny členské státy, třebaže v různé době a různými druhy. Koordinovaná činnost v boji proti invazním nepůvodním druhům by tudíž byla přínosná pro všechny členské státy, zároveň by od všech států jednoznačně vyžadovala určité úsilí.

Nebude-li přijato žádné opatření, aby se tento problém vyřešil, situace se bude zhoršovat a do Unie se dostanou nové invazní nepůvodní druhy a ty, které již v Unii jsou, se budou dále šířit. Tím vzrostou náklady na odstraňování škod a náklady na regulaci.

Cíle návrhu

Cílem tohoto návrhu je vypořádat se s výše vytčenými problémy, a to vytvořením rámce pro činnost za účelem prevence, minimalizace a zmírnění nepříznivých dopadů invazních nepůvodních druhů na biologickou rozmanitost a ekosystémové služby. Kromě toho se návrh

bude snažit omezit sociální a hospodářské škody. Toho bude dosaženo pomocí opatření, která zaručí koordinovanou činnost, přičemž soustředí zdroje na prioritní druhy a zároveň posílí preventivní opatření v souladu s přístupem stanoveným Úmluvou o biologické rozmanitosti a se systémy Unie v oblasti rostlinolékařské a veterinární péče. Z praktického hlediska se návrh snaží dosáhnout těchto cílů prostřednictvím opatření, která se soustřeďují na záměrné zavlečení či vysazení invazních nepůvodních druhů do Unie a jejich záměrné uvolňování do životního prostředí, nezáměrné zavlečení či vysazení a uvolňování invazních nepůvodních druhů, na potřebu zřídit systém včasného varování a rychlé reakce a potřebu řídit šíření invazních nepůvodních druhů v Unii.

2. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Proces konzultace

V roce 2008 Evropská komise zveřejnila sdělení s názvem „*Plán strategie EU pro invazivní druhy (2008)*“, v němž vymezila postup boje proti invazním nepůvodním druhům. Sdělení z roku 2010 s názvem „*Naše životní pojistka, náš přírodní kapitál: strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020*“ navrhuje opatření proti těmto druhům. Před vypracováním obou sdělení i po jejich zveřejnění byly vedeny důkladné konzultace.

Mezi roky 2008 a 2012 proběhla řada intenzivních kol konzultací se zúčastněnými subjekty, do kterých se zapojilo široké spektrum zúčastněných stran od organizací na ochranu přírody po hospodářské subjekty v soukromém sektoru včetně organizací zastupujících malé a střední podniky, jejichž podnikání se opírá o nepůvodní druhy. V roce 2008 se konala veřejná konzultace on-line, další proběhla v roce 2012. V roce 2008 byla svolána pracovní skupina, kterou tvořily útvary Komise, členské státy, zúčastněné subjekty a akademičtí pracovníci, a vypracovala diskusní dokument¹, jenž obsahuje nejnovější informace a shrnuje stanoviska ke klíčovým otázkám. Tato pracovní skupina byla následně v letech 2010–2011 znovu svolána a přeorganizována do tří pracovních skupin, z nichž jedna vypracovala možné varianty politiky pro prevenci, druhá pro včasné varování / rychlou reakci a třetí pro regulaci usazených druhů. V září 2010 se uskutečnilo konzultační setkání zúčastněných stran.

Práce Komise zabývající se invazními nepůvodními druhy byla rovněž podpořena několika externími studiemi a výzkumy². Kromě toho byla celá analýza obsažená v posouzení dopadů založena na vědecky spolehlivých údajích, které byly získány převážně z recenzovaných vědeckých článků. Členské státy rovněž poskytly nebo ověřily informace o nákladech na odstraňování škod, šíření druhů a nákladech na zavedená opatření. Bylo vyvinuto mimořádné úsilí o navázání přímého kontaktu ze zúčastněnými stranami, které jsou do této problematiky zapojeny, včetně odvětví, která by mohla být zavedením opatření na boj proti invazním nepůvodním druhům nepříznivě dotčena. Závěrem je třeba konstatovat, že analýza rovněž využila informací od špičkových světových odborníků na invazní nepůvodní druhy z Unie i mimo ni.

Posouzení dopadů

¹ http://www.acceptance.ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/docs/ias_discussion_paper.pdf.

² Všechny studie jsou k dispozici na internetové adrese: http://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/index_en.htm.

Byly zváženy různé možnosti řešení problematiky invazních nepůvodních druhů, a zejména možnosti řešení všech stránek problému, které byly vymezeny, ale s různou mírou ambicióznosti.

Na základě zpětné vazby z konzultací byla pro každý z operačních cílů určených prostřednictvím analýzy problému určena řada úrovní ambicióznosti a zásahu, což vyústilo v různé dílčí možnosti koncipování legislativního nástroje. Počátečním tříděním byly eliminovány dílčí možnosti, které nejsou proveditelné nebo jednoduše nejsou tak účinné jako možnosti ostatní. U každé identifikované možnosti byl systematicky řešen každý z operačních cílů a byla navržena praktická opatření k boji proti invazním nepůvodním druhům.

Kromě základní možnosti (možnost 0), která by spočívala v zachování současného stavu, byly vymezeny tyto možnosti:

Možnost 1 – Posílení spolupráce a podpora dobrovolných opatření: Tato možnost by zahrnovala vypracování pokynů, odvětvových kodexů chování a dalších kampaní pro zvyšování informovanosti a vzdělávacích kampaní. Snažila by se také podněcovat členské státy ke spolupráci při tvorbě systému včasného varování a rychlé reakce. Komise by mohla pomocí komunikačních kampaní podporovat stávající iniciativy v této oblasti.

Možnost 2.1 – Základní legislativní nástroj: Tato možnost zahrnuje řadu právních závazků, které zakazují dovoz, držení, prodej, nákup a výměnu určitých invazních nepůvodních druhů označených jako invazní nepůvodní druhy s významem pro Unii. Další závazky by souvisely s uvolňováním invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii do životního prostředí, rychlou reakcí na nově se usazující invazní nepůvodní druhy s významem pro Unii a regulací široce rozšířených invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii.

Možnost 2.2 – Základní legislativní nástroj + povolení k uvolnění invazních nepůvodních druhů s významem pro členský stát: Tato možnost by zahrnovala více než jen seznam invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii, které lze uvolnit do prostředí, a sice požadavek na povolení pro invazní nepůvodní druhy, které členské státy považují za významné.

Možnost 2.3 – Základní legislativní nástroj + přísný obecný zákaz uvolňování nepůvodních druhů, nejsou-li považovány za bezpečné: Tato možnost by přesahovala seznam invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii, které lze uvolnit do prostředí, a to zákazem uvolňování všech nepůvodních druhů, pokud nejsou zařazeny do Unii vypracovaného seznamu nepůvodních druhů, jejichž uvolnění je schváleno.

Možnost 2.4 – Základní legislativní nástroj + povinnost rychlé eradikace nově se usazujících invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii: V rámci této možnosti by v případě, že dojde na rychlou reakci, členské státy neměly možnost, ale povinnost rychle eradikovat všechny nově se usazující invazní nepůvodní druhy s významem pro Unii a sdílet informace. Odchylky by byly možné, pokud je schválí Komise.

Byla zvolena možnost 2.4 a je podkladem tohoto návrhu.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

Právní základ

Právním základem tohoto návrhu je čl. 192 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, kterým se provádějí cíle EU týkající se zachování, ochrany a zlepšování kvality životního prostředí, ochrany lidského zdraví, zaručení uvážlivého a racionálního využívání přírodních zdrojů a podpory opatření na mezinárodní úrovni určených k řešení regionálních a celosvětových problémů životního prostředí.

Subsidiarita

Opatření na úrovni Unie je nezbytné, jelikož problémy spojené s invazními nepůvodními druhy sílí a mají přeshraniční povahu. Jelikož na úrovni Unie žádná činnost neprobíhá, členské státy zavádějí vlastní opatření, aby se s problémem vypořádaly na vnitrostátní úrovni. Vynakládají zdroje a úsilí na eradikace škodlivých invazních nepůvodních druhů, ale toto úsilí může být oslabováno tím, že sousední členské státy, v nichž jsou dané druhy rovněž přítomné, žádné kroky nepodnikají. Stejně tak neprobíhá žádná koordinovaná činnost Unie zaručující, že jakmile jsou invazní nepůvodní druhy poprvé zavlečeny do Unie nebo zde vysazeny, členské státy neprodleně přijmou opatření ve prospěch ostatních členských států, které dosud nebyly zasaženy. Kromě toho je třeba vzít v úvahu ochranu vnitřního trhu – a volný oběh zboží. Koordinovaný přístup zaručí právní jasnost a rovné podmínky pro odvětví, která využívají nepůvodní druhy nebo s nimi obchodují, a zároveň zabráni roztržitému vnitřnímu trhu v důsledku různých omezení komercializace invazních nepůvodních druhů mezi členskými státy.

Současné snahy jsou velmi roztržité a nedůsledné a ponechávají v politice značné mezery. To snižuje účinnost a neřeší problém invazních nepůvodních druhů. V souladu se zásadou subsidiarity bude nutné zkombinovat opatření Unie a opatření na vnitrostátní, regionální a místní úrovni. Účinnost těchto opatření však zvýší soudržný přístup na úrovni Unie.

Hlavní zásady

Tento návrh předkládá opatření, která vycházejí z těchto hlavních zásad:

Rozčlenění podle priorit – v EU existuje více než 12 000 nepůvodních druhů a 10 až 15 % z nich způsobuje škody (což představuje 1 200 až 1 800 invazních nepůvodních druhů) a další druhy jsou do Unie soustavně zavlečány či zde vysazovány. To otevírá velký prostor pro přístup založený na prioritách a přiměřenosti, který bude vycházet ze stávajícího úsilí a zvýší účinnost a hospodárnost probíhajících opatření.

Důraz na prevenci – prevence je mezinárodně uznávána jako neúčinnější způsob, jak zabránit problému s invazními nepůvodními druhy. Opatření zaměřující se na prevenci je třeba doplnit účinným systémem včasného varování, aby bylo možno urychleně přijímat opatření v případě druhů, které preventivním opatřením uniknou.

Vycházet ze stávajících systémů – v Unii již probíhá cenná práce, a to jak na úrovni vnitrostátní, tak na úrovni Unie. Tento návrh má co nejvíce zvýšit účinnost systému a plně využít prostředky a opatření, které jsou již k dispozici.

Postupný a odstupňovaný přístup – členské státy potřebují právní jistotu a ujištění, pokud jde o rozsah opatření, která budou muset podle očekávání přijmout, a náklady na ně. Proto tento návrh obsahuje rozčlenění invazních nepůvodních druhů podle priorit na základě velice přísných kritérií pro zařazení do seznamu, stejně jako počátečního omezení počtu prioritních druhů na nejdůležitější 3 % z přibližně 1 500 invazních nepůvodních druhů v Evropě. Kromě toho ustanovení o přezkumu umožní vyvíjet systém postupně a opírat se přitom o získané

zkušenosti. Seznam druhů s významem pro EU bude možno rozšířit pouze po provedení uvedeného přezkumu.

Struktura návrhu

Kapitola I — Obecná ustanovení. Tento oddíl vymezuje předmět, oblast působnosti a základní cíl návrhu. Rovněž stanoví nástroje pro rozčlenění invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii podle priorit, aby bylo možno podle rizik a vědeckých důkazů rozčlenit podle priorit také zdroje Unie.

Kapitola II — Prevence. Tento oddíl stanoví opatření nezbytná k prevenci zavlékání invazních nepůvodních druhů do Unie či jejich usazování zde a jejich zavlékání či uvolňování do životního prostředí.

Kapitola III — Včasné zjištění a rychlá eradikace. Tento oddíl vymezuje nástroje, které zaručí, že invazní nepůvodní druhy s významem pro Unii lze v životním prostředí a na hranicích Unie včas zjistit, a popisuje opatření, která se provedou poté, co jsou tyto invazní nepůvodní druhy zjištěny.

Kapitola IV — Regulace široce rozšířených invazních nepůvodních druhů. Tento oddíl stanoví závazky nutné k boji proti invazním nepůvodním druhům s významem pro Unii, které se již v Unii nacházejí, nebo proti novým invazním nepůvodním druhům, které unikly preventivním opatřením a opatřením pro včasné zjištění a široce se rozšířily.

Kapitola V — Závěrečná ustanovení. Tento oddíl vymezuje povinnost podávat zprávy a právní nástroje, které jsou nutné k tomu, aby bylo možno zaručit provádění, prosazování a přezkum navržených opatření.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh bude mít pouze určité omezené finanční důsledky, které budou financovány v rámci okruhu 5 víceletého finančního rámce pro období let 2014–2020, a to v souvislosti s výborem uvedeným v článku 22. Viz příložený finanční výkaz.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru³,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů⁴,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Výskyt nepůvodních druhů, ať živočichů, rostlin, hub, nebo mikroorganismů, v nových lokalitách nemusí být vždy důvodem ke znepokojení. Značný dílčí soubor nepůvodních druhů se však může stát souborem druhů invazních a takovéto druhy mají závažný nepříznivý dopad na biologickou rozmanitost a ekosystémové služby, jakož i další hospodářské a sociální dopady, jimž je třeba předcházet. Přibližně 12 000 druhů v životním prostředí v Unii a ostatních evropských státech jsou druhy nepůvodními a zhruba 10 až 15 % z nich jsou podle odhadů druhy invazními.
- (2) Invazní nepůvodní druhy představují jednu z hlavních hrozeb pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby, zejména v zeměpisně a evolučně izolovaných ekosystémech, např. na malých ostrovech, a rizika, která tyto druhy představují, mohou být umocněna sílicím celosvětovým obchodem, dopravou, cestovním ruchem a změnou klimatu.

³ Odkaz na Úř. věst.

⁴ Odkaz na Úř. věst.

- (3) Hrozba, kterou invazní nepůvodní druhy představují pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby, může mít různé podoby, např. závažný dopad na původní druhy a strukturu a funkci ekosystému v důsledku změny přírodního stanoviště, predace, konkurence, přenosu nákaz, náhrady původních druhů ve značné části areálu a genetických účinků hybridizace. Kromě toho mohou mít invazní nepůvodní druhy také závažný nepříznivý dopad na lidské zdraví a hospodářství. Biologickou rozmanitost a ekosystémové služby, lidské zdraví či hospodářství ohrožují pouze živí jedinci nebo jejich části, které se mohou rozmnožovat.
- (4) Unie jako smluvní strana Úmluvy o biologické rozmanitosti, kterou schválila rozhodnutím Rady 93/626/EHS⁵, je vázána ustanoveními čl. 8 písm. h) uvedené úmluvy, podle nichž smluvní strany, pokud to bude možné a vhodné, „zabraňují zavádění, kontrolují či hubí ty nepůvodní druhy, které ohrožují ekosystémy, přírodní stanoviště nebo druhy“.
- (5) Unie se jako smluvní strana Úmluvy o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť (Bernská úmluva), schválené rozhodnutím Rady 82/72/EHS⁶, zavázala, že přijme všechna vhodná opatření, aby zaručila ochranu přírodních stanovišť planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů.
- (6) Aby toto nařízení podpořilo dosažení cílů směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků⁷, směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin⁸, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí)⁹, a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky¹⁰, měla by být jeho prvořadým cílem prevence, minimalizace a zmírnění nepříznivých účinků invazních nepůvodních druhů na biologickou rozmanitost a ekosystémové služby, jakož i omezení jejich hospodářského a sociálního dopadu.
- (7) Některé druhy v reakci na změny životního prostředí přirozeně migrují. Proto by v novém prostředí neměly být považovány za nepůvodní, a jsou tudíž vyloučeny z oblasti působnosti nových pravidel o invazních nepůvodních druzích.
- (8) Pokud jde o úroveň Unie, návrh nového nařízení Evropského parlamentu a Rady o zdraví zvířat¹¹ obsahuje ustanovení o nákazách zvířat a nové nařízení

⁵ Úř. věst. L 309, 13.12.1993, s. 1.

⁶ Úř. věst. L 38, 10.2.1982, s. 1.

⁷ Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7.

⁸ Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7.

⁹ Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19.

¹⁰ Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1.

¹¹ COM(2013) 260 final.

Evropského parlamentu a Rady o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin¹² stanoví pravidla pro škodlivé organismy rostlin a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/18/ES ze dne 12. března 2001 o záměrném uvolňování geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/220/EHS¹³ stanoví režim použitelný pro geneticky modifikované organismy. Z toho důvodu by nová pravidla pro invazní nepůvodní druhy měla být sladěna s uvedenými akty Unie a neměla by se s nimi překrývat, zároveň se nová pravidla nebudou vztahovat na organismy, na něž se zaměřují uvedené akty.

- (9) Nařízení Rady (ES) č. 708/2007 ze dne 11. června 2007 o používání cizích a místně se nevyskytujících druhů v akvakultuře¹⁴, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání¹⁵ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS¹⁶ stanoví pravidla týkající se povolení využití určitých nepůvodních druhů pro konkrétní účely. Využití určitých druhů již bylo v uvedených režimech povoleno v okamžiku, kdy tato nová pravidla vstoupila v platnost, jelikož tyto druhy nepředstavují nepřijatelné riziko pro životní prostředí, lidské zdraví a hospodářství. Aby byl zaručen soudržný právní rámec, uvedené druhy by tudíž měly být z nových pravidel vyloučeny.
- (10) Jelikož invazních nepůvodních druhů existuje značný počet, je důležité zaručit, že je prioritou přiznána dílčímu souboru invazních nepůvodních druhů, který je považován za významný pro Unii. Proto by měl být vypracován seznam těchto invazních nepůvodních druhů považovaných za významné pro Unii. Invazní nepůvodní druhy by měly být považovány za významné pro Unii, pokud škoda, kterou způsobují v zasažených členských státech, je natolik závažná, že je důvodem k přijetí speciálních opatření, jejichž oblast působnosti zahrnuje celou Unii včetně členských států, které dosud zasaženy nebyly, nebo je dokonce nepravděpodobné, že zasaženy budou. Aby bylo zaručeno, že dílčí soubor invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii zůstane přiměřený, měl by být v souladu s postupným a odstupňovaným přístupem včetně počátečního omezení počtu invazních nepůvodních druhů na nejdůležitější 3 % z přibližně 1 500 invazních nepůvodních druhů v Evropě vypracován seznam a tento seznam by se měl soustředit na ty druhy, které způsobují nebo pravděpodobně způsobí závažnou hospodářskou škodu včetně škody vyplývající z úbytku biologické rozmanitosti.

¹² COM(2013) 267 final.

¹³ Úř. věst. L 106, 17.4.2001, s. 1.

¹⁴ Úř. věst. L 168, 28.6.2007, s. 1.

¹⁵ Úř. věst. L 167, 27.6.2012, s. 1.

¹⁶ Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 1.

- (11) Kritéria pro zařazení invazních nepůvodních druhů považovaných za významné pro Unii na seznam jsou hlavním nástrojem pro uplatňování nových pravidel. Komise učiní vše, co je v jejích silách, aby výboru předložila návrh seznamu na základě uvedených kritérií do jednoho roku od vstupu tohoto právního předpisu v platnost. Kritéria by měla zahrnovat posouzení rizik podle použitelných ustanovení dohod Světové obchodní organizace o omezování obchodu s druhy.
- (12) Aby byl zaručen soulad s pravidly Světové obchodní organizace a rovněž bylo zaručeno důsledné uplatňování těchto nových pravidel, měla by být stanovena společná kritéria, aby bylo možno provádět posouzení rizik. Tato kritéria by měla ve vhodných případech využívat stávající vnitrostátní a mezinárodní normy a měla by zahrnovat různé aspekty charakteristik jednotlivých druhů, rizika a způsoby, jimiž se tyto druhy dostávají do Unie, nepříznivé hospodářské a sociální dopady těchto druhů a také jejich dopady na biologickou rozmanitost, potenciální přínosy jejich využití a náklady na zmírnění, které vyvažují jejich nepříznivé dopady, jakož i kvantifikovanou předpověď nákladů na odstranění environmentálních, hospodářských sociálních škod na úrovni Unie prokazující význam pro Unii, aby bylo možno důkladněji zdůvodnit opatření. Aby se systém vyvíjel postupně a na základě získaných zkušeností, měl by být celkový přístup po pěti letech vyhodnocen.
- (13) Některé invazní nepůvodní druhy jsou zařazeny do přílohy B nařízení Rady (ES) č. 338/97 ze dne 9. prosince 1996 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi¹⁷ a jejich dovoz do Unie je zakázán, jelikož byla zjištěna jejich invazní povaha a skutečnost, že dovoz do Unie má negativní vliv na původní druhy. Těmito druhy jsou: *Callosciurus erythraeus*, *Sciurus carolinensis*, *Oxyura jamaicensis*, *Lithobates* (*Rana*) *catesbeianus*, *Sciurus niger*, *Chrysemys picta*, *Trachemys scripta elegans*. Aby se zaručil soudržný právní rámec a jednotná pravidla pro invazní nepůvodní druhy na úrovni Unie, měly by být uvedené invazní nepůvodní druhy považovány za prioritní z hlediska zařazení do seznamu jako invazní nepůvodní druhy s významem pro Unii.
- (14) Prevence je z hlediska životního prostředí obecně více žádoucí a nákladově efektivnější než následná reakce a měla by být prioritou, a protože do Unie mohou být soustavně zavlečány či zde vysazovány nové druhy a přítomné nepůvodní druhy se šíří a rozšiřují svůj areál, je nezbytné zaručit, že je seznam invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii soustavně revidován a udržován aktuální.
- (15) Některé druhy, které jsou invazní v Unii, mohou být v některých nejvzdálenějších regionech Unie původní, a naopak. Ve sdělení Komise s názvem „Nejvzdálenější regiony: přínos pro Evropu“¹⁸ se uznává, že pozoruhodná biologická rozmanitost nejvzdálenějších regionů volá po vypracování a provedení opatření k prevenci

¹⁷

Úř. věst. L 61, 3.3.1997, s. 1.

¹⁸

KOM(2008) 642 v konečném znění.

a regulaci nepůvodních invazních druhů v těchto regionech, které jsou definovány Smlouvou o fungování Evropské unie, a to s ohledem na rozhodnutí Evropské rady 2010/718/EU ze dne 29. října 2010, kterým se mění status ostrova Svatý Bartoloměj vůči Evropské unii¹⁹, a rozhodnutí 2012/419/EU ze dne 11. července 2012, kterým se mění status ostrova Mayotte vůči Evropské unii²⁰. Z toho důvodu by se všechna ustanovení těchto nových pravidel měla vztahovat na nejvzdálenější regiony Unie s výjimkou ustanovení týkajících se invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii, které jsou v těchto regionech původní. Aby navíc bylo možno zajistit nezbytnou ochranu biologické rozmanitosti v těchto regionech, je nutné, aby dotčené členské státy jako doplněk k seznamu invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii vypracovaly specifické seznamy invazních nepůvodních druhů pro své nejvzdálenější regiony, na něž by se měla tato nová pravidla také vztahovat.

- (16) Rizika a obavy spojené s invazními nepůvodními druhy představují přeshraniční výzvu, která ovlivňuje celou Unii. Proto je velice důležité zakázat na úrovni Unie záměrný dovoz do Unie, rozmnožování, pěstování, přepravu, nákup, prodej, využívání, výměnu, držení a uvolňování invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii, aby se zaručilo, že jsou v celé Unii podniknuty důsledné kroky, které zamezí narušování vnitřního trhu a předejdou situacím, kdy je opatření přijaté v jednom členském státě oslabováno nečinností v jiném členském státě.
- (17) Aby bylo možno provádět vědecké výzkumné činnosti a činnosti týkající se konzervace ex situ, je nezbytné stanovit zvláštní pravidla pro invazní nepůvodní druhy s významem pro Unii, jichž se tyto činnosti týkají. Uvedené činnosti by měly být prováděny v uzavřených zařízeních, v nichž jsou organismy drženy v odděleném prostoru, přičemž jsou přijata veškerá nezbytná opatření, aby se zabránilo úniku či protiprávnímu uvolnění invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii.
- (18) Mohou nastat případy, kdy se na hranicích Unie objeví nepůvodní druhy, které dosud nebyly uznány za invazní nepůvodní druhy s významem pro Unii, nebo kdy jsou takovéto druhy zjištěny na území Unie. Členské státy by tudíž měly mít možnost přijmout na základě dostupných vědeckých poznatků určitá mimořádná opatření. Tato mimořádná opatření by umožnila okamžitou reakci proti druhům, které mohou v případě, že jsou do uvedených zemí zavlečeny či zde vysazeny, že se v nich usadí a rozšíří, představovat rizika, zatímco členské státy posoudí skutečná rizika, která tyto druhy představují, a to v souladu s použitelnými ustanoveními dohod Světové obchodní organizace, zejména s cílem dosáhnout toho, aby takovéto druhy byly uznány jako invazní nepůvodní druhy s významem pro Unii. Je třeba doplnit vnitrostátní mimořádná opatření o možnost přijímat mimořádná opatření na úrovni Unie, aby byla splněna ustanovení dohod Světové obchodní organizace. Mimořádná opatření na úrovni Unie by navíc Unii poskytla

¹⁹

Úř. věst. L 325, 9.12.2010, s. 4.

²⁰

Úř. věst. L 204, 31.7.2012, s. 131.

mechanismus pro rychlé jednání v případě přítomnosti či bezprostředního nebezpečí vstupu nových invazních druhů, a to v souladu se zásadou předběžné opatrnosti.

- (19) Členské státy by měly být schopny přijímat přísnější opatření k boji proti invazním nepůvodním druhům a iniciativně přijímat opatření vůči všem druhům, které nejsou zařazeny do seznamu jako invazní nepůvodní druhy s významem pro Unii. Aby bylo možno zaujmout aktivnější postoj vůči druhům, které nejsou zařazeny na seznam, mělo by být vyžadováno, aby pro uvolnění invazních nepůvodních druhů, které nejsou zařazeny do seznamu jako invazní nepůvodní druhy s významem pro Unii, u nichž však členské státy našly důkazy svědčící o tom, že tyto druhy představují riziko, do prostředí, bylo vydáno povolení k uvolnění. Podrobná pravidla pro povolování nepůvodních druhů, která se používají v akvakultuře, byla již stanovena nařízením (ES) č. 708/2007 a členské státy by je měly v této souvislosti zohlednit.
- (20) Velký podíl invazních nepůvodních druhů se do Unie dostává nezáměrně. Proto je velice důležité řídit způsoby, jimiž jsou tyto druhy nezáměrně zavlečeny do Unie či zde vysazovány. Vzhledem k poměrně omezeným zkušenostem s touto problematikou je třeba, aby činnost v této oblasti byla postupná. Součástí této činnosti by měla být dobrovolná opatření, např. opatření navržená v pokynech Mezinárodní námořní organizace pro kontrolu a řízení biologického znečišťování prostředí loděmi, a povinná opatření by měla vycházet ze zkušeností získaných v Unii a v členských státech při regulaci některých způsobů, jimiž se druhy dostávají do Unie, včetně opatření stanovených prostřednictvím Mezinárodní úmluvy o kontrole a řízení lodní zátěžové vody a usazenin.
- (21) Aby bylo možno vytvořit odpovídající vědomostní základnu pro řešení problémů způsobených invazními nepůvodními druhy, je důležité, aby členské státy prováděly výzkum a monitorování těchto druhů a dohled nad nimi. Vzhledem k tomu, že systémy dohledu jsou nejvhodnějším prostředkem pro včasné zjištění nových invazních nepůvodních druhů a pro určení rozšíření již usazených druhů, měly by zahrnovat jak cílené, tak obecné průzkumy a měly by využívat zapojení různých odvětví a zúčastněných stran včetně místních komunit. Systémy dohledu by měly soustavně věnovat pozornost všem novým invazním nepůvodním druhům kdekoli v Unii. V zájmu účinnosti a nákladové efektivity by měly být uplatňovány stávající systémy hraniční kontroly, dohledu a monitorování, které jsou již stanoveny v právních předpisech Unie, zejména ve směrnici 2009/147/ES, 92/43/EHS, 2008/56/ES a 2000/60/ES.
- (22) Měly by být prováděny úřední kontroly zvířat a rostlin, aby se zabránilo záměrnému rozšiřování invazních nepůvodních druhů. Živá zvířata a rostliny by měly do Unie vstupovat přes stanoviště hraniční kontroly určená členskými státy v souladu s nařízením (EU) č. XXX/XXXX [o úředních kontrolách, COM(2013) 265]. Aby se zaručilo zvýšení účinnosti a zamezilo vytváření paralelních systémů hraniční kontroly, mělo by být na prvním stanovišti hraniční kontroly, do něhož se

druhy dostanou, prováděno také ověření, zda se jedná o invazní nepůvodní druhy s významem pro Unii. Zvířata a rostliny, které nespádají do oblasti působnosti nařízení (EU) č. XXX/XXXX [o úředních kontrolách COM(2013) 265] nebo jsou vyňaty z úředních kontrol na stanovištích hraniční kontroly, vstupují na celní území Společenství přes jiná vstupní místa a jsou v nich podrobeny kontrolám.

- (23) Poté, co se invazní nepůvodní druhy dostaly do Unie, mají zásadní význam opatření pro včasné zjištění a rychlou eradikaci, aby se zabránilo usazení a šíření těchto druhů. Nejúčinnější a nákladově nejefektivnější reakcí často bývá co nejvčasnější eradikace celé populace, dokud je počet jedinců stále ještě omezený. V případě, že eradikaci nelze provést nebo náklady na eradikaci převažují nad dlouhodobými přínosy pro životní prostředí, hospodářství a společnost, měla by být uplatněna opatření pro izolaci a kontrolu.
- (24) Třebaže je nezbytné některé invazní nepůvodní druhy eradikovat a řídit, zvířata při tom mohou být vystavena bolesti, úzkosti, strachu nebo jiným formám utrpení, a to i navzdory využití nejlepších dostupných technických prostředků. Z toho důvodu by členské státy a každý hospodářský subjekt, který se podílí na eradikaci, kontrole či izolaci invazních nepůvodních druhů, měly přijmout nezbytná opatření, aby minimalizovaly bolest, úzkost a utrpení zvířat během tohoto procesu, a to s co největším ohledem na osvědčené postupy v této oblasti, např. na základní zásady dobrých životních podmínek zvířat, které vypracovala Světová organizace pro zdraví zvířat (OIE).
- (25) Invazní nepůvodní druhy obecně poškozují ekosystémy a snižují jejich odolnost. Z toho důvodu jsou požadována opatření pro obnovu za účelem posílení odolnosti ekosystémů vůči invazím, nápravy způsobených škod a zlepšení stavu druhů a jejich stanovišť z hlediska ochrany v souladu s článkem 4 směrnice 2009/147/ES a článkem 6 směrnice 92/43/EHS, zlepšení ekologického stavu vnitrozemských povrchových vod, brakických vod, pobřežních vod a podzemních vod v souladu s článkem 11 směrnice 2000/60/ES a zlepšení stavu prostředí mořských vod v souladu s článkem 13 směrnice 2008/56/ES.
- (26) Systém pro řešení problematiky invazních nepůvodních druhů by měl být podpořen centralizovaným informačním systémem, v němž budou shromažďovány stávající informace o nepůvodních druzích v Unii a který umožní přístup k informacím o přítomnosti druhů, jejich rozšíření, ekologii, invazní minulosti a ke všem dalším informacím, které jsou důležité pro politická a řídicí opatření.
- (27) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ze dne 26. května 2006 o účasti veřejnosti na vypracovávání některých plánů a programů týkajících se životního prostředí²¹ stanoví rámec pro veřejné konzultace při rozhodování o otázkách týkajících se životního prostředí. Při vymezování činnosti v oblasti invazních nepůvodních druhů by veřejnost měla mít díky účinné účasti možnost

²¹ Úř. věst. L 156, 25.6.2003, s. 17.

vyjádřit svá stanoviska a obavy, které by pro uvedená rozhodnutí mohly být důležité, a subjekty s rozhodovací pravomocí by tak měly možnost tato stanoviska a obavy zohlednit, čímž by se zvýšila odpovědnost a transparentnost rozhodovacího procesu a přispělo ke zvýšení informovanosti o otázkách týkajících se životního prostředí a k podpoře přijatých rozhodnutí.

- (28) Aby se zaručily jednotné podmínky pro uplatňování tohoto nařízení, pro přijetí a aktualizaci seznamu invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii, pro udělování odchylek od povinnosti rychlé eradikace a pro přijímání mimořádných opatření Unie, měly by být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady týkající se mechanismu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí²².
- (29) Aby se zohlednil nejnovější vědecký vývoj v oblasti životního prostředí, měla by být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o určení způsobu, jak dojít k závěru, že jsou invazní nepůvodní druhy schopny vytvořit životaschopné populace a rozšířit se, jakož i o vymezení společných prvků pro vypracování posouzení rizik. Je obzvláště důležité, aby Komise během přípravné práce prováděla náležité konzultace, včetně konzultací s odborníky. Komise by při přípravě a tvorbě aktů v přenesené pravomoci měla zaručit souběžné, včasné a odpovídající předání příslušných dokumentů Evropskému parlamentu a Radě.
- (30) Aby se zaručil soulad s tímto nařízením, je důležité, aby členské státy ukládaly odrazující, účinné a přiměřené sankce za porušení předpisů, a to s ohledem na povahu a závažnost porušení.
- (31) Aby mohli nekomerční vlastníci nadále chovat zvířata v zájmovém chovu, která patří mezi druhy zařazené do seznamu invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii, až do okamžiku přirozené smrti zvířete, je nezbytné stanovit přechodná opatření, a to za podmínky, že jsou zavedena všechna opatření pro zabránění úniku či rozmnožení těchto zvířat.
- (32) Aby mohly komerční hospodářské subjekty, které mohou mít oprávněná očekávání, např. subjekty, které získaly povolení v souladu s nařízením (ES) č. 708/2007, vyčerpat své zásoby invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii, až tato nová pravidla vstoupí v platnost, lze jim oprávněně poskytnout lhůtu dvou let, během níž provedou usmrcení, prodej či předání jedinců pro výzkum či do zařízení pro konzervaci ex situ.
- (33) Jelikož cílů navrženého opatření, totiž prevence a regulace invazních nepůvodních druhů, nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy, a proto jich může být z důvodů jejich rozsahu či účinků lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie

²²

Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.

přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné k dosažení těchto cílů,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I ***OBEČNÁ USTANOVENÍ***

Článek 1 ***Předmět***

Toto nařízení stanoví pravidla pro prevenci, minimalizaci a zmírnění nepříznivých dopadů spojených jak se záměrným, tak nezáměrným zavlékáním nebo vysazováním a šířením invazních nepůvodních druhů na biologickou rozmanitost a ekosystémové služby.

Článek 2 ***Oblast působnosti***

1. Toto nařízení se vztahuje na všechny invazní nepůvodní druhy v Unii definované v čl. 3 odst. 2.
2. Toto nařízení se nevztahuje na:
 - a) druhy, které mění svůj přirozený areál bez lidského zásahu v reakci na měnící se ekologické podmínky a změnu klimatu;
 - b) geneticky modifikované organismy definované v článku 2 směrnice 2001/18/ES;
 - c) nákazy zvířat regulované podle čl. 4 odst. 1 bodu 14 nařízení (EU) No XXX/XXXX [právní rámec pro zdraví zvířat – COM(2013) 260 final];
 - d) škodlivé organismy rostlin zařazené do seznamu podle čl. 5 odst. 2 nebo čl. 32 odst. 3 nebo podléhající opatřením podle čl. 29 odst. 1 nařízení (EU) č. XXX/XXXX [o zdraví rostlin – COM(2013) 267 final];
 - e) druhy uvedené v příloze IV nařízení (ES) č. 708/2007;

- f) mikroorganismy vyrobené nebo dovezené pro použití v přípravcích na ochranu rostlin, které již byly schváleny nebo u kterých probíhá posouzení podle nařízení (ES) č. 1107/2009;
- g) mikroorganismy vyrobené nebo dovezené pro použití v biocidních přípravcích, které již byly schváleny nebo které jsou právě uváděny na trh Unie podle nařízení (EU) č. 528/2012.

Článek 3 *Definice*

Pro účely tohoto nařízení se použijí tyto definice:

- 1) „nepůvodními druhy“ se rozumí jakýkoli živý jedinci druhu, poddruhu nebo nižšího taxonu živočichů, rostlin, hub nebo mikroorganismů zavlečených nebo vysazených mimo své přirozené minulé či stávající oblasti rozšíření; patří sem všechny části, gamety, semena, vejce nebo propagule těchto druhů, jakož i hybridy, odrůdy či plemena, které mohou přežít a následně se rozmnožovat;
- 2) „invazními nepůvodními druhy“ se rozumí nepůvodní druhy, jejichž zavlečení či vysazení nebo šíření podle zjištění vyplývajících z posouzení rizik ohrožuje biologickou rozmanitost a ekosystémové služby a které mohou mít také dopad na lidské zdraví nebo hospodářství;
- 3) „invazními nepůvodními druhy s významem pro Unii“ se rozumí invazní nepůvodní druhy, jejichž nepříznivý dopad je považován za takový, že vyžaduje koordinovanou činnost na úrovni Unie podle čl. 4 odst. 2;
- 4) „biologickou rozmanitostí“ se rozumí různorodost živých organismů ze všech zdrojů, mezi něž patří suchozemské, mořské a jiné vodní ekosystémy a ekologické celky, jichž jsou součástí; patří sem rozmanitost v rámci druhů, mezi druhy a rozmanitost ekosystémů;
- 5) „ekosystémovými službami“ se rozumí přímé či nepřímé přínosy ekosystémů pro dobré životní podmínky člověka;
- 6) „zavlečením či vysazením“ se rozumí přesun druhů mimo jejich minulé či stávající oblasti přirozeného rozšíření prostřednictvím lidského zásahu;
- 7) „výzkumem“ se rozumí deskriptivní či pokusná práce prováděná za regulovaných podmínek s cílem získat nové poznatky či vyvinout nové výrobky, včetně počátečních fází identifikace, určení charakteristiky a izolace genetických rysů jiných než invazivnost u invazních nepůvodních druhů, a to pouze v rozsahu, v němž je to nezbytné, aby bylo možno vyšlechtit tyto rysy tak, aby dané druhy přestaly být invazní;

- 8) „držením v odděleném prostoru“ se rozumí držení organismu v uzavřeném zařízení, z něhož nemůže uniknout ani se rozšířit;
- 9) „konzervací *ex situ*“ se rozumí zachování prvků biologické rozmanitosti mimo jejich přírodní stanoviště;
- 10) „způsoby šíření“ se rozumějí trasy a mechanismy biologických invazí;
- 11) „včasným zjištěním“ se rozumí potvrzení přítomnosti jedinců invazních nepůvodních druhů v prostředí předtím, než se široce rozšíří;
- 12) „eradikací“ se rozumí úplné a trvalé vymýcení populace invazních nepůvodních druhů fyzickými, chemickými nebo biologickými prostředky;
- 13) „široce rozšířeným“ se rozumí invazní nepůvodní druh, jehož populace překročila fázi naturalizace, během níž si populace zachovává populaci schopnou sebeudržení, a rozšířila se, aby kolonizovala velkou část potenciálního areálu, v němž může přežít a rozmnožovat se;
- 14) „regulací“ se rozumí jakákoli fyzická, chemická nebo biologická opatření za účelem eradikace, kontroly populace nebo izolace populace invazního nepůvodního druhu;
- 15) „izolací“ se rozumějí kroky, které mají vytvořit překážky, jež minimalizují riziko, že se populace invazního nepůvodního druhu rozptýlí a rozšíří mimo oblast invaze;
- 16) „kontrolou populace“ se rozumějí fyzická, chemická nebo biologická opatření uplatňovaná na populaci invazních nepůvodních druhů s cílem udržet počet jedinců co nejnižší, aby se v případě, že druh nelze eradikovat, minimalizovala jeho invazní schopnost a nepříznivé dopady na biologickou rozmanitost a ekosystémové služby nebo na lidské zdraví a hospodářství.

Článek 4

Seznam invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii

1. Komise přijme a aktualizuje seznam invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii, a to prostřednictvím prováděcích aktů na základě kritérií uvedených v odstavci 2. Prováděcí akty se přijmou přezkumným postupem podle čl. 22 odst. 2.
2. Invazní nepůvodní druhy se do seznamu uvedeného v odstavci 1 zařadí pouze tehdy, pokud splňují všechna následující kritéria:
 - a) na základě dostupných vědeckých důkazů jsou na území Unie s výjimkou nejvzdálenějších regionů nepůvodní;

- b) na základě dostupných vědeckých důkazů jsou schopné vytvořit životaschopnou populaci a rozšířit se za stávajících či předvídatelných podmínek změny klimatu v prostředí kdekoli v Unii s výjimkou nejvzdálenějších regionů;
 - c) posouzení rizik provedené podle čl. 5 odst. 1 prokázalo, že je nutno podniknout kroky na úrovni Unie, aby se zabránilo jejich usazení a rozšíření.
- 3. Členské státy mohou Komisi předkládat žádosti o zařazení invazních nepůvodních druhů do seznamu uvedeného v odstavci 1. Tyto žádosti obsahují všechna následující kritéria:
 - a) název druhu;
 - b) posouzení rizik provedené v souladu s čl. 5 odst. 1;
 - c) důkazy, že druh splňuje kritéria stanovená v odstavci 2.
- 4. Seznam uvedený v odstavci 1 obsahuje nanejvýš padesát druhů včetně všech druhů, které mohou být doplněny v důsledku mimořádných opatření stanovených v článku 9.

Článek 5

Posouzení rizik a akty v přenesené pravomoci

- 1. Komise nebo členské státy, podle toho, která možnost je relevantní, provádějí posouzení rizik uvedené v čl. 4 odst. 2 písm. c) nebo čl. 4 odst. 3 písm. b), přičemž zohlední tyto prvky:
 - a) popis druhu s jeho taxonomickou identitou, minulostí, původním areálem a potenciálním areálem;
 - b) popis obvyklých způsobů jeho rozmnožování a šíření včetně posouzení toho, zda existují nezbytné environmentální podmínky pro jeho rozmnožování a šíření;
 - c) popis potenciálních způsobů, jimiž by se druh mohl dostat do Unie a rozšířit, a to jak záměrně, tak nezáměrně, případně včetně komodit, s nimiž jsou druhy zpravidla spojovány;
 - d) důkladné posouzení rizika, že se druhy za stávajících či předvídatelných podmínek změny klimatu dostanou do příslušných biogeografických regionů, že se v nich usadí a rozšíří;

- e) popis stávajícího rozšíření druhu včetně toho, zda je již druh přítomen v Unii nebo v sousedních zemích;
 - f) popis nepříznivého dopadu na biologickou rozmanitost a ekosystémové služby včetně dopadu na původní druhy, chráněné lokality, ohrožená stanoviště, lidské zdraví a hospodářství včetně posouzení rozsahu budoucího dopadu;
 - g) kvantifikovaná předpověď nákladů na odstranění škod na úrovni Unie, která prokazuje význam pro Unii, aby bylo možné dále odůvodnit opatření, jelikož celková škoda by převážila nad náklady na zmírnění dopadů;
 - h) popis možných způsobů využití a přínosů plynoucích z těchto způsobů využití daných druhů.
2. Komise je zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23, aby důkladněji upřesnila typ přijatelných vědeckých důkazů uvedených v čl. 4 odst. 2 písm. b) a poskytla podrobný popis uplatnění prvků vymezených v odst. 1 písm. a) až h) tohoto článku, včetně metodiky uplatňované při posuzování těchto prvků, a to s ohledem na příslušné vnitrostátní a mezinárodní normy a potřebu upřednostnit opatření vůči druhům, které jsou spojovány se závažnými hospodářskými škodami nebo mají potenciál tyto závažné hospodářské škody způsobit, včetně škod vyplývajících z úbytku biologické rozmanitosti.

Článek 6 *Ustanovení pro nejvzdálenější regiony*

1. Na druhy zařazené do seznamu uvedeného v čl. 4 odst. 1, které jsou původní v nejvzdálenějších regionech, se ustanovení článků 7, 8, 11 a 13 až 17 nevztahují v těch nejvzdálenějších regionech, v nichž jsou původní.
2. Nejpozději do [12 měsíců od data vstupu tohoto nařízení v platnost – datum se doplňuje] každý členský stát s nejvzdálenějšími regiony přijme seznam invazních nepůvodních druhů s významem pro každý ze svých nejvzdálenějších regionů, a to po konzultaci s těmito regiony.
3. Na druhy zařazené do seznamů uvedených v odstavci 2 se v rámci nejvzdálenějších regionů, v nichž se vyskytují, vztahují články 7, 8, 11 a 13 až 17.
4. Členské státy neprodleně uvědomí Komisi a informují ostatní členské státy o seznamech uvedených v odstavci 2 a o každé aktualizaci těchto seznamů.

KAPITOLA II

PREVENCE

Článek 7

Zákaz invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii

1. Druhy zařazené na seznam uvedený v čl. 4 odst. 1 se nesmějí záměrně:
 - a) přivážet na území Unie nebo přes toto území převážet;
 - b) rozmnožovat;
 - c) přepravovat, výjimkou je přeprava druhů do zařízení za účelem eradikace;
 - d) uvádět na trh;
 - e) využívat či vyměňovat;
 - f) držet nebo chovat či pěstovat, a to ani v případě, že jsou drženy v odděleném prostoru;
 - g) uvolňovat do životního prostředí.
2. Členské státy brání nezáměrnému zavlékání či vysazování invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii v souladu s ustanoveními čl. 11 odst. 3 a 4.

Článek 8

Povolení pro výzkum a konzervaci ex situ

1. Odchylně od zákazů stanovených v čl. 7 odst. 1 písm. a), b), c), e) a f) členské státy zřídí systém udělování povolení umožňující zařízením, která jsou oprávněna provádět výzkum nebo konzervaci *ex situ*, aby takové činnosti prováděla u invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii.
2. Členské státy zmocní relevantní příslušné orgány k vydávání povolení uvedených v odstavci 1 pro činnosti prováděné v odděleném prostoru, pokud činnosti splňují následující podmínky:
 - a) invazní nepůvodní druh s významem pro Unii je držen v uzavřených zařízeních uvedených v odstavci 3 a je s ním zacházeno v takovýchto zařízeních;

- b) činnost je prováděna pracovníky, kteří mají vědeckou a technickou kvalifikaci předepsanou příslušnými orgány;
 - c) přeprava do uzavřeného zařízení a z něj je povolena příslušnými orgány a je prováděna za podmínek, které vylučují únik invazního nepůvodního druhu;
 - d) v případě invazních nepůvodních druhů zvířat jsou druhy označeny, je-li to možné;
 - e) je účinně řízeno riziko úniku nebo šíření či odstranění s ohledem na identitu, biologii a způsob rozptýlení druhů, plánovanou činnost a uzavřené zařízení, interakci s prostředím a další relevantní faktory spojené s rizikem, které tento druh představuje;
 - f) je vypracován plán pro soustavný dohled a pohotovostní plán, aby byl ošetřen případný únik či rozšíření, včetně plánu eradikace;
 - g) povolení uvedené v odstavci 1 je omezeno na počet druhů a jedinců nezbytný pro dotčený výzkum nebo konzervaci *ex situ* a nepřevyší kapacitu uzavřeného zařízení. Obsahuje nezbytná omezení ke zmírnění rizika úniku či rozšíření dotčených druhů. Provází invazní nepůvodní druhy, na které se vztahuje, po celou dobu, kdy jsou drženy v Unii, přivázeny do Unie nebo přepravovány v rámci Unie.
3. Má se za to, že jedinci jsou drženi v uzavřených zařízeních, jsou-li splněny následující podmínky:
- a) jsou fyzicky izolováni a nemohou uniknout nebo se rozšířit nebo být odstraněni ze zařízení, v nichž jsou drženi, osobami, které k tomu nemají oprávnění; protokoly o čištění a údržbě zaručují, že ze zařízení neuniknou, nerozšíří se nebo nebudou odstraněny osobami, které k tomu nemají oprávnění, žádní jedinci ani jejich části, které se mohou rozmnožovat;
 - b) odstranění jedinců ze zařízení nebo jejich likvidace či zničení se provádí tak, aby bylo vyloučeno rozmnožování nebo reprodukce mimo zařízení.
4. Při žádosti o povolení předloží zařízení všechny nezbytné důkazy, aby mohl příslušný orgán posoudit, zda jsou splněny podmínky uvedené v odstavcích 2 a 3.

Článek 9

Mimořádná opatření

1. Má-li členský stát důkazy o tom, že je na jeho území přítomen invazní nepůvodní druh, který není zařazen do seznamu uvedeného v čl. 4 odst. 1, ale u něhož příslušné orgány na základě předběžných vědeckých důkazů zjistily, že pravděpodobně splňuje kritéria stanovená v čl. 4 odst. 2, nebo důkazy o bezprostředním nebezpečí vstupu těchto druhů na jeho území, může okamžitě přijmout mimořádná opatření, která sestávají ze zákazů vymezených v čl. 7 odst. 1.
2. Členský stát, který na svém území zavádí mimořádná opatření, jež zahrnují uplatnění čl. 7 odst. 1 písm. a), c) nebo d), o přijatých opatřeních neprodleně uvědomí Komisi a ostatní členské státy a předloží jim důkazy, které tato opatření odůvodňují.
3. U druhů, na něž se vztahují mimořádná opatření, dotčený členský stát neprodleně provede posouzení rizik podle článku 5, a to na základě dostupných technických a vědeckých informací a v každém případě nejpozději do 24 měsíců ode dne, kdy bylo přijato rozhodnutí o zavedení mimořádných opatření, s cílem zařadit tyto druhy na seznam uvedený v čl. 4 odst. 1.
4. Pokud Komise obdrží oznámení uvedené v odstavci 2 nebo má jiné důkazy o tom, že je na území Unie přítomen invazní nepůvodní druh, který není zařazen na seznam uvedený v čl. 4 odst. 1, který ale pravděpodobně splňuje kritéria stanovená v čl. 4 odst. 2, nebo o bezprostředním nebezpečí vstupu takového druhu do Unie, dojde prostřednictvím prováděcího aktu na základě předběžných vědeckých důkazů k závěru o tom, zda druh pravděpodobně splní uvedená kritéria, a jestliže dojde k závěru, že budou pravděpodobně splněna kritéria stanovená v čl. 4 odst. 2, přijme v Unii na omezenou dobu mimořádná opatření, která sestávají z kteréhokoli zákazu stanoveného v čl. 7 odst. 1, v souvislosti s riziky, která uvedené druhy představují. Uvedené prováděcí akty se přijmou přezkumným postupem podle čl. 22 odst. 2.
5. Pokud tak stanoví prováděcí akty uvedené v odstavci 4, opatření přijatá členskými státy podle odstavce 1 se zruší nebo změní.
6. Členské státy, které přijímají mimořádná opatření, mohou tato opatření zachovat, dokud není přijat prováděcí akt, kterým se stanoví mimořádná opatření na úrovni Unie v souladu s odstavcem 4 nebo se druhy na základě posouzení rizik provedeného dotčeným členským státem podle odstavce 3 zařadí na seznam uvedený v čl. 4 odst. 1.

Článek 10
Omezení záměrného uvolňování invazních nepůvodních druhů s významem pro členský stát

1. Členské státy zakážou záměrné uvolňování druhů do životního prostředí, což je postup, při němž je organismus umístěn do životního prostředí za jakýmkoli účelem, aniž by byla přijata nezbytná opatření, která by zabránila úniku či rozšíření jiných invazních nepůvodních druhů než invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii, u nichž se členské státy na základě vědeckých důkazů domnívají, že nepříznivý dopad jejich uvolnění a rozšíření, třebaže není zcela potvrzen, je na jejich vnitrostátním území závažný („invazní nepůvodní druhy s významem pro členský stát“).
2. Členské státy informují Komisi a ostatní členské státy o druzích, které považují za invazní nepůvodní druhy s významem pro členský stát.
3. Příslušné členské státy mohou vydávat oprávnění pro určitá záměrná uvolnění invazních nepůvodních druhů s významem pro členský stát, pokud byly v plném rozsahu zohledněny následující podmínky:
 - a) neexistuje žádný alternativní neinvazní druh, který lze použít se stejným přínosem;
 - b) přínosy uvolnění jsou mimořádně vysoké ve srovnání s riziky škod, které může dotčený druh způsobit;
 - c) součástí uvolnění druhu jsou opatření ke zmírnění rizik, aby se minimalizoval dopad na biologickou rozmanitost a ekosystémové služby, jakož i na lidské zdraví a hospodářství;
 - d) je zaveden odpovídající dohled a vypracován pohotovostní plán eradikace druhu, který se uplatní v případě, že příslušný orgán považuje škodu způsobenou daným druhem za nepřijatelnou.
4. Povolení k dovozu nepůvodních druhů za účelem jejich využití v akvakultuře se vydá v souladu s ustanoveními nařízení (ES) č. 708/2007.

Článek 11
Akční plány zaměřené na způsoby šíření invazních nepůvodních druhů

1. Nejpozději do [18 měsíců od data vstupu tohoto nařízení v platnost – datum se doplň] provedou členské státy ucelenou analýzu způsobů šíření při nezáměrném zavlečení či vysazení a šíření invazních nepůvodních druhů na svém území a určí způsoby šíření, které kvůli objemu daného druhu nebo škodě, kterou způsobil daný druh, jenž přes jejich území vstoupil do Unie, vyžadují prioritní akci („prioritní způsoby šíření“). Členské státy se při tom zaměří zejména na

analýzu způsobů zavlékání či vysazování invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii.

2. Nejpozději do [3 roky od data vstupu tohoto nařízení v platnost – datum se doplň] každý členský stát vypracuje a provede akční plán s cílem řešit problematiku prioritních způsobů šíření, které určil podle odstavce 1. Tento akční plán obsahuje harmonogram činností a jsou v něm popsána opatření, která mají být přijata s cílem řešit problematiku prioritních způsobů šíření a předejít nezáměrnému zavlékání či vysazení invazních nepůvodních druhů do Unie nebo do životního prostředí nebo jejich rozšíření v tomto prostředí.
3. Akční plán uvedený v odstavci 2 obsahuje opatření, která jsou koncipována na základě analýzy nákladů a přínosů, a obsahuje alespoň:
 - a) opatření ke zvyšování informovanosti;
 - b) regulační opatření k minimalizaci kontaminace zboží a komodit, vozidel a vybavení invazními nepůvodními druhy, včetně opatření k boji proti přepravě invazních nepůvodních druhů ze třetích zemí;
 - c) regulační opatření k zaručení jiných odpovídajících kontrol na hranicích Unie, než jsou úřední kontroly podle článku 13;
 - d) opatření Mezinárodní úmluvy o kontrole a řízení lodní zátěžové vody a usazenin.
4. Akční plán vypracovaný v souladu s odstavcem 2 se neprodleně předá Komisi. Každé čtyři roky po posledním předání členské státy akční plán přezkoumají a opět jej předají Komisi.

KAPITOLA III **VČASNÉ ZJIŠTĚNÍ A RYCHLÁ ERADIKACE**

Článek 12 **Systém dohledu**

1. Nejpozději do [18 měsíců od data vstupu tohoto nařízení v platnost – datum se doplň] zavedou členské státy úřední systém dohledu, který bude shromažďovat a zaznamenávat údaje o výskytu invazních původních druhů v prostředí, a to prostřednictvím průzkumu, sledování či jiných postupů, které brání rozšíření invazních nepůvodních druhů do Unie.
2. Systém dohledu uvedený v odstavci 1:

- a) pokrývá území členských států s cílem určit přítomnost a rozložení nových i usazených invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii;
- b) zahrnuje mořské vody definované v čl. 3 odst. 1 směrnice 2008/56/ES;
- c) je dostatečně dynamický, aby mohl v životním prostředí území nebo části území rychle zjistit výskyt jakéhokoli invazního nepůvodního druhu s významem pro Unii, o jehož přítomnosti se dříve nevědělo;
- d) využívá informace poskytované stávajícími systémy dohledu a sledování stanovenými v článku 11 směrnice 92/43/EHS, článku 11 směrnice 2008/56/ES a článku 8 směrnice 2000/60/ES.

Článek 13

Úřední kontroly na hranicích Unie

1. Nejpozději do [12 měsíců od data vstupu tohoto nařízení v platnost – datum se doplň] členské státy zavedou plně funkční struktury pro provádění úředních kontrol zvířat a rostlin včetně jejich semen, vajíček nebo propagulí, které se dovážejí do Unie, nezbytných k prevenci záměrného zavlékání do Unie invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii či jejich vysazování zde.
2. Orgány členských států provádějí na hranicích Unie úřední kontroly zboží uvedeného v odstavci 1, které se dováží do Unie, přičemž ověří, že jsou splněny oba následující požadavky:
 - a) druhy nejsou na seznamu uvedeném v čl. 4 odst. 1;
 - b) povolení uvedená v článku 8 jsou platná.
3. Ověření na základě kontroly dokladů, totožnosti a v nezbytných případech fyzické kontroly podle odstavce 2 probíhají:
 - a) na stanovištích hraničních kontroly stanovených v článku 57 nařízení (EU) č. XXX/XXXX [o úředních kontrolách, COM(2013) 265] v případě zboží uvedeného v odstavci 1, které spadá pod článek 45 uvedeného nařízení a podléhá úředním kontrolám na stanovištích hraniční kontroly; v takovém případě přenesou členské státy odpovědnost na příslušné orgány podle článku 3 nařízení (EU) č. XXX/XXXX [o úředních kontrolách, COM(2013) 265];
 - b) v místě vstupu na celní území Společenství v případě zboží uvedeného v odstavci 1, na které se nevztahuje článek 45 nařízení (EU) č. XXX/XXXX [o úředních kontrolách, COM(2013) 265] nebo

kteřé je osvobozeno od úředních kontrol na stanovištích hraniční kontroly podle článku 46 téhož nařízení; v takovém případě členské státy přenesou na celní orgány odpovědnost za umístění tohoto zboží do kteréhokoliv celního režimu.

4. Orgány určené k provádění hraničních kontrol nesou rovněž odpovědnost za zabavování a konfiskaci organismů, které nespĺňují podmínky podle odstavce 2. Jsou-li organismy zabaveny, jsou svěřeny příslušnému orgánu, který je pověřen uplatňováním tohoto nařízení. Členské státy mohou přenést specifické funkce na jiné orgány.
5. V záznamu o výsledku provedených úředních kontrol a o rozhodnutích, která byla na jejich základě přijata, včetně rozhodnutí odmítnout zásilku, se zohlední, zda byly dodrženy požadavky uvedené v odst. 2 písm. a) a b).
6. Členské státy zavedou postupy, jimiž zaručí, že si všechny zapojené orgány a subjekt, jemuž patří zásilka, vyměňují informace o příchozích zásilkách, a účinnou a efektivní koordinaci a spolupráci za účelem ověřování uvedeného v odstavci 2.
7. Členské státy vypracují pokyny a školicí programy, aby usnadnily odhalení a zjišťování invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii, a to prostřednictvím spolupráce všech orgánů zapojených do ověřování podle odstavce 2. Školicí programy pro celní orgány zahrnují informace o vyplňování jednotného správního dokladu, jehož prostřednictvím se činí celní prohlášení.

Článek 14 ***Oznámení o včasném zjištění***

1. Členské státy používají systém dohledu zřizovaný podle článku 12 a informace shromážděné při úředních kontrolách podle článku 13, aby podpořily včasné zjištění vstupu či přítomnosti invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii.
2. O včasném zjištění přítomnosti invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii členské státy neprodleně písemně uvědomí Komisi a informují ostatní členské státy, a to zejména o tom:
 - a) že se na jejich území či části jejich území vyskytuje některý z druhů zařazených na seznam uvedený v čl. 4 odst. 1, o jehož přítomnosti na jejich území či části jejich území se dříve nevědělo;
 - b) že se na jejich území či části jejich území znovu vyskytuje některý z druhů zařazených na seznam uvedený v čl. 4 odst. 1 poté, co bylo oznámeno, že byl tento druh eradikován.

Článek 15
Rychlá eradikace v rané fázi invaze

1. Po včasném zjištění a do tří měsíců poté, co bylo předáno oznámení o včasném zjištění uvedené v článku 14, členské státy uplatní eradikační opatření a informují o tom Komisi a ostatní členské státy.
2. Při uplatňování eradikačních opatření členské státy zaručí, že použité metody umožňují účinně dosáhnout úplného a trvalého odstranění populace dotčeného invazního nepůvodního druhu, přičemž je náležitě zohledněno lidské zdraví a životní prostředí a zaručeno, že jsou cílové druhy ušetřeny zbytečné bolesti, úzkosti či utrpení.
3. Systém dohledu stanovený v článku 12 je navržen a používán také ke sledování účinnosti eradikace.
4. Členské státy uvědomí Komisi a informují ostatní členské státy v okamžiku, kdy je populace invazního nepůvodního druhu s významem pro Unii eradikována.
5. Členské státy rovněž informují Komisi a ostatní členské státy o účinnosti přijatých opatření.

Článek 16
Odchylky od povinnosti rychlé eradikace

1. Členské státy mohou Komisi předložit žádost o odchylku od povinnosti uplatnit eradikační opatření uvedená v článku 15 u invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii, které byly předmětem oznámení o včasném zjištění uvedeného v článku 14.
2. Žádosti o odchylky se opírají o spolehlivé vědecké důkazy a lze je předkládat pouze v případě, že jsou splněny tyto podmínky:
 - a) je prokázáno, že eradikace je technicky neproveditelná, protože dostupné metody eradikace nelze uplatnit v prostředí, v němž jsou dané druhy usazeny;
 - b) analýza nákladů a přínosů na základě dostupných údajů s přijatelnou jistotou prokazuje, že náklady budou dlouhodobě mimořádně vysoké a neúměrné přínosům eradikace;
 - c) metody eradikace nejsou k dispozici nebo k dispozici jsou, ale mají velice závažné nepříznivé dopady na lidské zdraví nebo prostředí.
3. Řádně zdůvodněné žádosti o odchylku, k nimž jsou přiloženy důkazy uvedené v odst. 2 písm. a), b) a c), předkládají členské státy Komisi.

4. Komise prostřednictvím prováděcího aktu podle odstavce 6 rozhodne, zda žádost uvedenou v odstavci 3 schválí, nebo zamítne.
5. Uvedené prováděcí akty se přijmou přezkumným postupem podle čl. 22 odst. 2.
6. Členské státy zaručí, že do přijetí prováděcího opatření k odchylce podle odstavce 3 budou zavedena izolační opatření, aby se zabránilo dalšímu šíření daného druhu.
7. Je-li schválena odchylka od povinnosti eradikace, druh podléhá regulačním opatřením uvedeným v článku 17. Je-li žádost o odchylku zamítnuta, dotčený členský stát neprodleně uplatní eradikační opatření uvedená v článku 15.

KAPITOLA IV

REGULACE ŠIROCE ROZŠÍŘENÝCH INVAZNÍCH NEPŮVODNÍCH DRUHŮ

Článek 17

Regulační opatření

1. Nejpozději do 12 měsíců poté, co byl invazní nepůvodní druh zařazen na seznam uvedený v čl. 4 odst. 1, zavedou členské státy regulační opatření pro ty invazní nepůvodní druhy s významem pro Unii, u kterých členský stát zjistil, že jsou na jeho území široce rozšířeny, aby se minimalizovaly jejich dopady na biologickou rozmanitost a ekosystémové služby, lidské zdraví a hospodářství. Tato regulační opatření jsou založena na analýze nákladů a přínosů a zahrnují také opatření pro obnovu uvedená v článku 18.
2. Regulační opatření sestávají z fyzických, chemických nebo biologických činností za účelem eradikace, kontroly populace nebo izolace populace invazního nepůvodního druhu. Je-li to vhodné, zahrnují regulační opatření také kroky týkající se přijímajícího ekosystému, které mají zvýšit jeho odolnost vůči stávajícím a budoucím invazím.
3. Při uplatňování regulačních opatření členské státy zaručí, že použité metody náležitě zohledňují lidské zdraví a životní prostředí a že jsou cílová zvířata ušetřena zbytečné bolesti, úzkosti či utrpení.
4. Systém dohledu stanovený v článku 12 je koncipován a používán ke sledování míry, do jaké jsou eradikace, kontrola populace a izolační opatření účinné při minimalizaci dopadů na biologickou rozmanitost a ekosystémové služby, lidské zdraví a hospodářství.
5. Pokud hrozí vážné riziko, že se invazní nepůvodní druhy s významem pro Unii rozšíří do sousedního členského státu, členské státy, v nichž jsou dané druhy

široce rozšířené, o tom neprodleně uvědomí sousední členské státy a Komisi. Ve vhodných případech zavedou dotčené členské státy regulační opatření, na nichž se společně dohodnou. V případech, kdy mohou být rozšířením určitého druhu zasaženy i třetí země, zváží zasažený členský stát potřebu dotčené třetí země informovat.

Článek 18

Obnova poškozených ekosystémů

1. Členské státy přijmou přiměřená opatření pro obnovu, aby pomohly obnovit ekosystém, u něžž došlo k degradaci, poškození nebo zničení invazním nepůvodním druhem s významem pro Unii.
2. Opatření pro obnovu uvedená v odstavci 1 zahrnují alespoň tato opatření:
 - a) opatření ke zvýšení schopnosti ekosystému, jenž byl vystaven narušení, odolávat účinkům narušení, vstřebávat je, přizpůsobit se jim a zotavit se;
 - b) opatření zaručující prevenci opětovné invaze po eradikační kampani.

KAPITOLA V

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 19

Podávání zpráv

1. Nejpozději do [tři roky od data vstupu tohoto nařízení v platnost – datum se doplňuje] a poté každý čtvrtý rok členské státy předají Komisi tyto aktualizované informace:
 - a) popis systému dohledu podle článku 12 a systému úředních kontrol nepůvodních druhů vstupujících do Unie podle článku 13;
 - b) informace o rozšíření invazních nepůvodních druhů s významem pro Unii, které jsou přítomné na jejich území;
 - c) informace o druzích, které jsou považovány za invazní nepůvodní druhy s významem pro členský stát podle čl. 10 odst. 2;
 - d) informace o akčním plánu uvedeném v čl. 11 odst. 2;

- e) souhrnné informace týkající se celého vnitrostátního území, na němž byla přijata eradikační opatření v souladu s článkem 15 a regulační opatření stanovená v článku 17, a informace o jejich účinnosti;
 - f) informace o formátu povolení uvedených v článku 8.
2. Členské státy uvědomí Komisi a informují ostatní členské státy o příslušných orgánech, které jsou pověřeny uplatňováním tohoto nařízení.
 3. Do pěti let ode dne [datum přijetí] Komise posoudí účinnost stávajícího nařízení včetně seznamu uvedeného v čl. 4 odst. 1, akčních plánů uvedených v čl. 11 odst. 3, systému dohledu, hraničních kontrol, povinnosti provádět eradikaci a povinností týkajících se regulace a předloží zprávu Evropskému parlamentu a Radě, k níž může být přiložen návrh změny tohoto nařízení včetně změn seznamu uvedeného v čl. 4 odst. 1.

Článek 20

Mechanismus na podporu informací

1. Komise postupně zavede mechanismus na podporu informací, který je nezbytný, aby se usnadnilo uplatňování tohoto nařízení.
2. V počáteční fázi bude systém zahrnovat mechanismus na podporu údajů, který propojí stávající systémy s údaji o invazních nepůvodních druzích, přičemž bude věnována obzvláštní pozornost informacím o invazních nepůvodních druzích s významem pro Unii, aby se usnadnilo podávání zpráv podle článku 19.
3. Ve druhé fázi se z mechanismu na podporu údajů uvedeného v odstavci 2 stane nástroj, který bude Komisi nápomocen při nakládání s příslušnými oznámeními požadovanými v čl. 14 odst. 2.
4. Ve třetí fázi se z mechanismu na podporu údajů uvedeného v odstavci 2 stane mechanismus pro výměnu informací o ostatních aspektech uplatňování tohoto nařízení.

Článek 21

Účast veřejnosti

1. Při tvorbě akčních plánů podle článku 11 a zavádění opatření podle článku 17 členské státy zaručí, že je veřejnosti poskytnuta včasná a účinná příležitost, aby se mohla podílet na přípravě, změnách nebo přezkumu těchto plánů, a to za uplatnění podmínek, které již členské státy určily v souladu s čl. 2 odst. 3 druhým pododstavcem směrnice 2003/35/ES.

Článek 22

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor. Tímto výborem je výbor ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011²³.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 23

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 5 odst. 2 je Komisi svěřena na dobu neurčitou ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 5 odst. 2 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku dnem následujícím po zveřejnění rozhodnutí v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu datu, které je v něm upřesněno. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
5. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 5 odst. 2 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 24

Správní opatření a sankce

1. Členské státy stanoví pravidla pro správní opatření a sankce použitelné v případě porušení tohoto nařízení. Členské státy přijmou veškerá nezbytná opatření, aby zaručily, že jsou opatření a sankce vynucovány. Stanovená opatření a sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.

²³ Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.

Článek 25
Sankční pravomoci

1. Příslušné orgány mají pravomoc ukládat správní opatření a sankce kterékoli fyzické nebo právnické osobě, která nesplňuje požadavky tohoto nařízení.
2. Aniž jsou dotčeny pravomoci dozoru příslušných orgánů, mají tyto orgány pravomoc uložit přinejmenším tyto správní opatření a sankce:
 - a) příkaz, aby fyzická nebo právnická osoba odpovědná za porušení těchto ustanovení, ustala s tímto jednáním a zdržela se opakování tohoto jednání;
 - b) příkaz ke konfiskaci invazního nepůvodního druhu s významem pro Unii, který nevyhovuje předpisům;
 - c) dočasný zákaz činnosti;
 - d) trvalé odebrání oprávnění k činnosti;
 - e) správní peněžní sankce;
 - f) příkaz, aby fyzická nebo právnická osoba provedla nápravná opatření.
3. Při určování typu správních opatření a sankcí příslušný orgán zohlední všechny významné okolnosti včetně:
 - a) závažnosti a doby trvání porušení předpisů;
 - b) stupně zapojení osoby odpovědné za invazi;
 - c) zisku, který má fyzická nebo právnická osoba z porušení předpisů;
 - d) environmentální, sociální a hospodářské škody způsobené porušením předpisů;
 - e) míry spolupráce odpovědné osoby s příslušným orgánem;
 - f) předchozích porušení předpisů ze strany odpovědné osoby.
4. Členské státy zaručí, že se na rozhodnutí přijatá příslušnými orgány v souladu s tímto článkem vztahuje právo na odvolání.

Článek 26
Přechodná opatření pro nekomerční vlastníky

1. Odchylně od čl. 7 odst. 1 písm. c) a f) je vlastníkům zvířat v zájmovém chovu, která nejsou držena pro komerční účely a patří mezi druhy zařazené na seznam uvedený v čl. 4 odst. 1, povoleno držet je do konce jejich přirozeného života, pokud jsou splněny tyto podmínky:
 - a) jedinci byli drženi již předtím, než byli zařazeni na seznam uvedený v čl. 4 odst. 1;
 - b) jedinci jsou drženi v odděleném prostoru a jsou zavedena všechna vhodná opatření, aby se zaručilo, že se nemohou rozmnožit nebo uniknout.
2. Prostřednictvím programů pro zvyšování informovanosti a vzdělávacích programů organizovaných členskými státy příslušné orgány informují nekomerční vlastníky o rizicích, která jsou s držením jedinců uvedených v odstavci 1 spjata, a o opatřeních, která je třeba přijmout, aby se minimalizovalo riziko, že se jedinci rozmnoží nebo uniknou.
3. Nekomerčním vlastníkům, kteří nemohou zaručit splnění podmínek stanovených v odstavci 1, nabídnou členské státy možnost, že jim jejich jedinci budou odebráni, přičemž při zacházení s těmito jedinci budou náležitě zohledněny dobré životní podmínky zvířat.

Článek 27
Přechodná opatření pro komerční populace

1. Držitelům komerčních populací jedinců invazních nepůvodních druhů získaných před zařazením na seznam uvedený v čl. 4 odst. 1 je až po dobu dvou let po zařazení druhu na uvedený seznam povoleno držet a přepravovat živé jedince takových druhů nebo jejich části, které se mohou rozmnožovat, za účelem prodeje nebo předání výzkumným ústavům nebo ústavům, které se zabývají konzervací *ex situ*, uvedeným v článku 8, pokud jsou jedinci drženi a přepravováni v odděleném prostoru a jsou zavedena všechna odpovídající opatření, aby se zaručilo, že není možné, aby se tyto jedinci rozmnožili nebo aby unikli, nebo je usmrtili, a vyčerpat tak populaci, kterou vlastní.
2. Bylo-li vydáno povolení v souladu s článkem 6 nařízení (ES) č. 708/2007 pro druh, který je využíván v akvakultuře a který je následně zařazen na seznam nepůvodních druhů s významem pro Unii, a doba trvání povolení přesahuje dobu uvedenou v odstavci 1, členský stát povolení na konci doby uvedené v odstavci 1 odejme v souladu s článkem 12 nařízení (ES) č. 708/2007.

Článek 28
Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem [1. leden nebo 1. červenec] po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda

Za Radu
předseda

Zjednodušený finanční výkaz

NÁZEV PŘEDLOHY NÁVRHU:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů.

OBLASTI POLITIKY A PŘÍSLUŠNÉ AKTIVITY ABB:

Hlava 07 Životní prostředí

07 01 02 Výdaje na podporu oblasti politiky „Životní prostředí“ – Externí pracovníci a ostatní výdaje na řízení

PRÁVNÍ ZÁKLAD

☐ Správní autonomie

X Jiné: čl. 192 odst. 1 SFEU

POPIS A ODŮVODNĚNÍ:

Invazní nepůvodní druhy jsou druhy, které jsou záměrně či nezáměrně prostřednictvím lidské činnosti přepravovány přes ekologické hranice mimo oblast svého přirozeného rozšíření a které se usadí a rozšíří v nové lokalitě v takovém rozsahu, že mají nepříznivý dopad na biologickou rozmanitost, ale také na lidské zdraví a hospodářství. Kromě toho, že způsobují sociální a hospodářské škody, jsou invazní nepůvodní druhy hlavní příčinou úbytku biologické rozmanitosti a boj proti nim má zásadní význam, má-li být splněn cíl EU zastavit do roku 2020 úbytek biologické rozmanitosti. Kromě toho vynakládá EU podle odhadů každý rok 12 miliard EUR na odstranění škod způsobených invazními nepůvodními druhy a na jejich kontrolu. Účelem tohoto návrhu nařízení je tudíž stanovit rámec EU pro prevenci, minimalizaci a zmírnění nepříznivých účinků invazních nepůvodních druhů na biologickou rozmanitost a ekosystémové služby, jakož i pro zmírnění sociálních a hospodářských škod, které tyto druhy způsobí. Členské státy již přijímají na boj proti invazním nepůvodním druhům řadu opatření, ale tyto kroky bývají převážně reakcí na určitý podnět a snaží se minimalizovat již vzniklé škody, aniž by věnovaly dostatečnou pozornost prevenci nebo zjišťování nových hrozeb a reakcím na ně. Úsilí je roztržité, netýká se celé EU a často bývá špatně koordinované, což znamená, že klesá celková účinnost. V současnosti na úrovni EU neexistuje ucelený právní rámec pro boj proti invazním nepůvodním druhům. Tento návrh nařízení se snaží tento politický nedostatek odstranit, a to rovněž v souladu s mezinárodními závazky podle Úmluvy o biologické rozmanitosti.

DOBA TRVÁNÍ A ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD:

Doba použití:

☐ Návrh s omezenou dobou platnosti: rozhodnutí v platnosti od [datum] do [datum]

☒ Návrh s neomezenou dobou platnosti: v platnosti od [předpokládá se rok 2015, bude doplněno]

Odhadovaný dopad na rozpočet:

Předloha návrhu znamená:

☐ úspory

☒ vícenáklady (pokud ano, upřesněte dotčený okruh / dotčené okruhy víceletého finančního rámce): okruh 5 víceletého finančního rámce na období let 2014–2020

Příspěvky třetích stran na financování předlohy návrhu:

Návrh/podnět nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.

Vysvětlení číselných údajů:

K provádění aspektů tohoto návrhu nařízení bude zapotřebí zřídit výbor. Na základě nákladů na provoz jiných obdobných výborů jsme v rámci okruhu 07 01 02 11 03 – Výbory odhadli následující náklady (viz tabulka níže):

– zasedání / rok

– 1 zástupce / členský stát

– maximální cestovní výdaje a výdaje na pobyt ve výši 800 EUR / členský stát / zasedání

Tím vzniknou Komisi náklady ve výši přibližně 80 000 EUR ročně.

SOULAD SE STÁVAJÍCÍM VÍCELETÝM FINANČNÍM RÁMCEM

☒ Návrh je v souladu se stávajícím finančním plánováním programu.

☐ Návrh si vyžádá úpravu příslušného okruhu víceletého finančního rámce.

☐ Návrh vyžaduje použití nástroje pružnosti nebo změnu víceletého finančního rámce²⁴.

²⁴

Viz body 19 a 24 interinstitucionální dohody na období 2007–2013.

DOPAD ÚSPOR ČI VÍCENÁKLADŮ NA PŘIDĚLOVÁNÍ ZDROJŮ:

- ☐ Zdroje získané vnitřním přerozdělením v rámci útvarů
- X Zdroje již přidělené dotčenému útvaru nebo útvarům
- ☐ Zdroje je třeba požadovat v příštím postupu přidělování

Potřebné lidské a správní zdroje budou pokryty ze zdrojů GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení činnosti, a to za podpory zdrojů, které již byly využity k práci na aspektech spojených s prováděním tohoto návrhu nařízení. Pověřeným úředníkům budou přiděleny tyto hlavní úkoly: řízení výboru, řízení interakce s členskými státy, koordinace se Společným výzkumným střediskem a obecná podpora správného provádění tohoto návrhu nařízení.

Systém je navržen tak, aby sdružoval zdroje a odborné poznatky z různých útvarů Komise, což umožní provozovat jej s omezenými specializovanými personálními zdroji: politika v oblasti invazních nepůvodních zdrojů bude zejména těžit z přínosu pracovníků Společného výzkumného střediska, kteří se podílejí na projektu EASIN²⁵, jakož i z odborných znalostí ostatních útvarů Komise a agentur působících v oblastech, které jsou pro politiku invazních nepůvodních druhů důležité (zejména Evropská agentura pro životní prostředí disponuje specializovanými pracovníky, kteří se zabývají invazními nepůvodními druhy a kteří budou mobilizováni na podporu prováděcí práce). V nezbytném případě budou pracovníci přerozděleni na základě vyčleněných prostředků, které lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

²⁵

Cílem Evropské sítě pro informace o nepůvodních druzích (European Alien Species Information Network, EASIN) je zlepšit přístup k údajům a informacím o nepůvodních druzích v Evropě. Síť EASIN usnadňuje využívání stávajících informací o nepůvodních druzích z různých zdrojů prostřednictvím sítě interoperabilních webových služeb, která se řídí mezinárodně uznávanými normami a protokoly. Projekt byl zahájen na podporu provádění strategie v oblasti biologické rozmanitosti a rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí a je veřejně dostupný od května 2012.

ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD (úspory nebo vícenáklady) NA PROSTŘEDKY SPRÁVNÍ POVAHY NEBO PROSTŘEDKY NA LIDSKÉ ZDROJE

FTE=v přepočtu na plné pracovní úvazky (Full-Time Equivalent)

v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

FTE (v přepočtu na plné pracovní úvazky) v počtu osob za rok	Rok 2015		Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020		Rok 2021		Celkem	
Okruh 5	FT E	prostředky	FT E	prostředky	FT E	prostředky	FT E	prostředky	FT E	prostředky	FT E	prostředky	FT E	prostředky		
Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)																
07 01 01 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)		0,199*		0,199		0,199		0,199		0,199		0,199		0,199		1,393
07 01 01 02 (při delegacích)																
Externí zaměstnanci																
07 01 02 01 (celkový rámec)		0,002**		0,002		0,002		0,002		0,002		0,002		0,002		0,014
07 01 02 02 (při delegacích)																
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)																
Mezisoučet – okruh 5		0,201		0,201		0,201		0,201		0,201		0,201		0,201		1,407
Mimo okruh 5																
Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)																
07 01 05 01 (v nepřímém výzkumu)																
10 01 05 01 (v přímém výzkumu)																
Externí zaměstnanci																
07 01 04 yy																
- v ústředí																
- při delegacích																
07 01 05 02 (v nepřímém výzkumu)																
10 01 05 02 (v přímém výzkumu)																
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)																
Mezisoučet mimo okruh 5																
CELKEM		0,201		0,201		0,201		0,201		0,201		0,201		0,2014		1,407 za prvních 7 let

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů budou pokryty z prostředků GR, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GR a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GR poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

*Odhadované prostředky zahrnují pracovníky GR ENV, jakož i jednu jednotku FTE ve Společném výzkumném středisku **Průměrný příspěvek na END

Ostatní správní prostředky

v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	CELKEM
Okruh 5								
<u>V ústředí:</u>								
07 01 02 11 01 – Náklady na služební cesty a reprezentaci								
07 01 02 11 02 – Náklady na konference a zasedání								
07 01 02 11 03 - Výbory	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,56 za prvních 7 let
07 01 02 11 04 – Studie a konzultace								
07 01 03 01 03 – Vybavení IKT ²⁶								
07 01 03 01 04 – Služby v oblasti IKT ²								
Jiné rozpočtové položky (podle potřeby upřesněte)								
<u>Při delegacích:</u>								
07 01 02 12 01 – Náklady na služební cesty, konference a reprezentaci								
07 01 02 12 02 - Další vzdělávání zaměstnanců								
07 01 03 02 01 – Pořízení a pronájem budov a související výdaje								
07 01 03 02 02 Zařízení, nábytek, dodávky a služby								
Mezisosoučet – okruh 5	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,56 za prvních 7 let
Mimo okruh 5								
07 01 04 yy – Výdaje na technickou a administrativní pomoc (mimo externí zaměstnance) z operačních prostředků (bývalé položky „BA“)								
- v ústředí								
- při delegacích								
07 01 05 03 – Ostatní výdaje na řízení v nepřímém výzkumu								
10 01 05 03 – Ostatní výdaje na řízení v přímém výzkumu								
Jiné rozpočtové položky (podle potřeby upřesněte)								
Mezisosoučet mimo okruh 5								

²⁶

IKT: informační a komunikační technologie

CELKOVÝ SOUČET	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,56 za prvních 7 let
----------------	------	------	------	------	------	------	------	-----------------------